

Eliya - Nambari Tano

Ukimya wa Kinabii

Jeff Pippenger

2023-10-03

Wakati Eliya alipomwamuru Ahabu kukusanya Waisraeli wote katika Mlima Karmeli, tukio hilo liliashiria mapema Mungu akilitoa kanisa kutoka katika Enzi za Giza mwaka 1798 baada ya miaka mitatu na nusu ya mateso, na kuliongoza hadi 1844, na baadaye hadi 1863. Tarehe hizo tatu ndizo alama tatu za mwisho za njia katika muundo wa “mara saba” kama ilivyoainishwa na Isaya katika sura ya saba.

Historia ileile ya 1798, 1844 na 1863 pia iliwakilishwa kwa mfano wakati Musa alipowaongoza wana wa Israeli kutoka katika utumwa wa Misri hadi Mlima Sinai. Historia ya malaika wa kwanza na wa pili inawakilisha Harakati ya Wamileraiti, ambayo ilianza wakati wa mwisho mnamo mwaka 1798 na ikaendelea hadi harakati hiyo ilipokuwa kanisa mwaka 1863. Elia na Musa ni mashahidi wawili wakuu wa historia ya Wamileraiti, na wao ndio mashahidi wawili wakuu katika Kitabu cha Ufunuo katika historia ya malaika wa tatu.

Harakati za Wamilleraiti zinaashiria mwanzo wa injili ya milele ya Ufunuo kumi na nne na Future for America inaashiria mwisho. Kati ya harakati ya mwanzo ya Wamilleraiti na harakati ya mwisho, tunapata Kanisa la Waadventista Wasabato. Kulingana na wanahistoria wa Kanisa la Waadventista Wasabato, mnamo mwaka 1856, masalia ya harakati ya Wamilleraiti waliingia katika hali ya Laodikia, hivyo kukomesha kipindi cha Ufiladelfia kilichowakilisha 1798 hadi 1856.

Katika makala iliyotangulia tulionyesha kwamba uvuvio ulilinganisha masikitiko yaliyohusiana na kuvuka Bahari ya Shamu na Masikitiko Makuu ya 1844. Wakati huo, jaribio la Sabato, kama lilivyowakilishwa na mana, lilijitokeza katika historia ya Musa. Katika hatua hiyo hiyo ya kinabii, nuru iliyotoka katika Patakatifu pa Patakatifu ilianza mchakato wa kujaribiwa na kutakaswa, kuanzia na Sabato, kwa wale waliokuwa wamevuka bahari na kuingia kwa imani katika Patakatifu pa Patakatifu. Mchakato wa kujaribiwa uliotangulia mwaka 1844 ulianza katika historia ya Musa tangu kuzaliwa kwake, na kwa Wafuasi wa Miller mnamo 1798 kwa kuongezeka kwa maarifa ambako Danieli alibainisha kwamba kungezalisha mchakato wa majaribu wa hatua tatu uliosababisha hukumu.

Wengi watatakaswa, watafanywa weupe, na kujaribiwa; lakini waovu watatenda uovu; wala hakuna miongoni mwa waovu atakayeelewa; bali wenye hekima wataelewa. Danieli 12:10.

Kufunguliwa kwa hukumu mnamo Oktoba 22, 1844 kulionyesha kwa mfano na hukumu ya Farao iliyoanza kwa wazaliwa wa kwanza wa Misri na kuishia katika maji ya Bahari ya Shamu. Mara tu wenye hekima walipoingia katika Patakatifu pa Patakatifu kwa imani, au walipovuka Bahari ya Shamu, mchakato wa kujaribiwa uliokuwa umeanza wakati wa mwisho mnamo 1798 uliendelea hata baada ya 1844. Katika historia ya Musa, mchakato huo uliwakilishwa na majaribu kumi, ambayo Waisraeli walishindwa katika kila hatua. Jaribio la mwisho kati ya yale kumi

lilikuwa wakati wapelelezi kumi na wawili walipochunguza Nchi ya Ahadi. Jaribio la kwanza katika historia ya Musa lilikuwa jaribio la mana linalowakilisha Sabato, na kwa Wamileraiti Sabato ilitambuliwa kuwa jaribio la kwanza baada ya Oktoba 22, 1844. Kwa kuwa jaribio la kwanza ni Sabato katika historia hizo mbili sambamba, majaribu tisa yaliyofuata katika historia ya Musa yanaonyesha kwamba baada ya 1844, kungekuwapo mfululizo wa majaribu ambayo yangesababisha kuingia ama katika Nchi ya Ahadi au katika jangwa la mauti. Mwaka 1863 unawakilisha jaribio la mwisho kwa harakati ya Wamileraiti. Tutaanza uchunguzi huu wakati wapelelezi kumi na wawili watakaporudi na taarifa zao za Nchi ya Ahadi.

Baada ya siku arobaini za kuipeleleza ile nchi, wakarudi. Wakaenda wakaja kwa Musa na Haruni, na kwa kusanyiko lote la wana wa Israeli, katika jangwa la Parani, huko Kadeshi; wakawaletea habari wao na kusanyiko lote, na kuwaonyesha matunda ya ile nchi. Wakamwambia, wakasema, Tumeingia katika nchi uliyotutuma, na kweli inatiririka maziwa na asali; na haya ndiyo matunda yake. Hata hivyo, watu wakao katika nchi hiyo ni wenye nguvu, na miji imezungukwa na kuta, tena mikubwa sana; na zaidi ya hayo tuliwaona huko wana wa Anaki. Waamaleki hukaa katika nchi ya kusini; na Wahiti, na Wayebusi, na Waamori, hukaa milimani; na Wakanaani hukaa kando ya bahari na kandokando ya Yordani. Kalebu akawatuliza watu mbele ya Musa, akasema, Na tupande mara moja, na tuimiliki; kwa maana twaweza kabisa kuishinda. Lakini wale watu waliopanda pamoja naye wakasema, Hatuwezi kwenda kupigana na hao watu; maana wana nguvu kuliko sisi. Wakawaletea wana wa Israeli habari mbaya juu ya nchi ile waliyokuwa wameipeleleza, wakisema, Nchi tuliopita kuipeleleza ni nchi inayowameza wenyeji wake; na watu wote tuliowaona humo ni wa kimo kikubwa. Na huko tuliwaona majitu, wana wa Anaki, watokao kwa majitu; nasi katika macho yetu tulikuwa kama nzige, na vivyo hivyo tulikuwa katika macho yao. Hesabu 13:25-33.

Aya hii kutoka kitabu cha Hesabu ina baadhi ya kweli muhimu sana za kuzingatia, ambazo zinaweza kupuuzwa kirahisi iwapo historia inayoonyeshwa humo haitazingatiwa kama mfano wa harakati ya Millerite. Jambo moja ni kwamba waasi waliokuja na "habari mbaya" walikuwa wakishindwa jaribio lao la kumi na la mwisho, na katika jaribio hilo la mwisho madarasa mawili ya watu yalidhihirishwa. Madarasa hayo mawili ambayo yalikuwa yakiendelea kuibuka katika historia ya majaribu tisa ya awali yalidhihirisha tabia zao kulingana na ni "habari" gani walichagua kuikubali. Mwaka 1863, Uadventista wa Millerite ulikataa habari ya Musa kama inavyowakilishwa na unabii wa utumwa katika Mambo ya Walawi sura ya ishirini na sita. Habari iliyowasilishwa na Yoshua na Kalebu ilikuwa tu kurudia "habari" ya Mungu katika historia yote ya ukombozi wao kutoka utumwani. Tangu kuzaliwa kwa Musa na kuendelea, Mungu alikuwa ameahidi kwamba angewatoa utumwani na kuwapeleka katika nchi iliyokuwa imeahidiwa kwa Ibrahimu karne nyingi kabla. Yoshua na Kalebu wanawakilisha wale waliishikilia habari ya msingi; wapelelezi wengine kumi walikana kwamba Mungu kwa kweli alikuwa ameitoa habari hiyo.

Na kusanyiko lote likainua sauti zao, wakapiga yowe; na watu wakalia usiku ule. Na wana wote wa Israeli wakawanung'unikia Musa na Haruni; na kusanyiko lote likawaambia, Laiti tungalikufa katika nchi ya Misri! Au laiti tungalikufa katika jangwa hili! Na kwa nini Bwana ametuleta katika nchi hii, tuanguke kwa upanga, ili wake zetu na watoto wetu wawe mawindo?

Je, si heri turudi Misri? Wakaambiana, Na tujifanyie jemadari, nasi turudi Misri. Hesabu 14:1-4.

Mnamo mwaka 1863, James White aliandika makala katika Review and Herald akikatilia mbali ufahamu wa Miller kuhusu “nyakati saba,” na katika mwaka huohuo Uriah Smith alichapisha chati bandia iliyokuwa haina marejeo yoyote kwa “nyakati saba” za Mambo ya Walawi, White na Smith wote waliweka kando kazi ya William Miller na wakatumia mbinu ya kimaandiko ya Uprotestanti uliopotoka. Mbinu ya waasi, ambao wao wenyewe hivi karibuni walikuwa wamewatambua kama “mabinti wa Babeli,” ilitumika kama hoja ya kukataa ujumbe wa Miller uliokuwa umeelekezwa na malaika Gabrieli. Katika jaribio la kumi kwa Israeli ya kale walisema moja kwa moja, “Tujifanyie mkuu, na turudi Misri.” Kushindwa katika jaribio la kumi na la mwisho kulitokana na kukataa “habari” iliyolingana na habari tangu mwanzo, na tamaa ya kurudi katika utumwa wa Misri. Yeremia alipowakilisha kwa mfano wale waliokatishwa tamaa na utabiri wa 1843 ulioshindikana, Mungu alimwita mahsusi amrudie Mungu na ile bidii yake ya awali kwa ujumbe, lakini pia akamwamuru asirudi kamwe kwa wale waliokuwa wametambuliwa kama mabinti wa Babeli.

Kwa hiyo Bwana asema hivi, Ukirudi, ndipo nitakurudisha tena, nawe utasimama mbele zangu: na ukitoa kilicho cha thamani kutoka kwa kilicho kibaya, utakuwa kama kinywa changu: waache warudi kwako; bali wewe usirudi kwao. Yeremia 15:19.

Mwaka 1863, James White na Uriah Smith walimteua kiongozi mpya awaongoze kurudi mahali walipoamriwa wasiende. Yoshua na Kalebu wanawakilisha wale waliotamani kusonga mbele, White na Smith wanawakilisha wale waliotamani kurudi nyuma.

Jambo jingine linalopaswa kuangaziwa katika kifungu kutoka kitabu cha Hesabu ni kwamba uasi wa mwisho uliowahukumu waasi wote kufa jangwani katika miaka arobaini ijayo ni mojawapo ya marejeo mawili makuu yanayoanzisha kanuni ya siku kwa mwaka katika unabii wa Biblia, ambayo huenda ilikuwa kanuni ya unabii muhimu zaidi ambayo Miller aliitumia kufungua ujumbe wa injili ya milele na wa malaika wa kwanza. Ushuhuda mwingine wa kibiblia wa kanuni hiyo unapatikana katika kitabu cha Ezekieli.

Na utakapomaliza hayo, ulale tena upande wako wa kuume, ukaichukue hatia ya nyumba ya Yuda siku arobaini; nimekuwekea siku moja kwa mwaka mmoja. Ezekieli 4:6.

Kinachopuuzwa mara nyingi kuhusu aya mbili zilizoweka kanuni ya siku kwa mwaka ni muktadha wa kihistoria wa aya hizo.

Kwa hesabu ya zile siku mliopeleleza ile nchi, yaani siku arobaini, kila siku kwa mwaka mmoja, mtabeba uovu wenu kwa miaka arobaini, nanyi mtajua uvunjaji wa ahadi yangu. Hesabu 14:34.

Aya katika Kitabu cha Hesabu ilitokea mwanzoni mwa Israeli ya kale na iliwakilisha uasi wa watu wa agano la Mungu, na aya katika Kitabu cha Ezekieli ilitokea mwishoni mwa Israeli ya kale na iliwakilisha uasi wa watu wa agano la Mungu. Adhabu mwanzoni ilikuwa kifo jangwani na adhabu mwishoni ilikuwa utumwa katika nchi ya maadui zao. Kanuni ya siku kwa mwaka inasisitiza uasi wa watu wa agano. Adhabu mbili, moja mwanzoni na nyingine mwishoni, lakini zilitofautiana. Ya

kwanza ilikuwa kifo kwa kuangamia taratibu walipokuwa wakisafiri jangwani, ya mwisho ilikuwa utekwa na utumwa katika Babeli halisi.

Ndipo Musa na Haruni wakaanguka kifudufudi mbele ya kusanyiko lote la wana wa Israeli. Na YOSHUA mwana wa Nuni, na KALEBU mwana wa Yefune, waliokuwa miongoni mwa waliolipeleleza ile nchi, wakararua nguo zao; wakasema na kusanyiko lote la wana wa Israeli, wakisema, Nchi ile tuliyopita kuichunguza ni nchi njema mno. Ikiwa Bwana atapendezwa nasi, ndipo atatingiza katika nchi hii, na kutupa hiyo; nchi inayotiririka maziwa na asali. Ila msiasi dhidi ya Bwana, wala msiwaogope watu wa nchi hiyo; maana wao ni mkate kwetu; ulinzi wao umeondoka kwao, na Bwana yu pamoja nasi; msiwaogope. Lakini kusanyiko lote likaamuru wapigwe kwa mawe. Na utukufu wa Bwana ukaonekana katika hema ya mkutano mbele ya wana wote wa Israeli. Naye Bwana akamwambia Musa, Hata lini watu hawa watanikasirisha? na hata lini hawataniamini, pamoja na ishara zote nilizoonyesha miongoni mwao? Nitawapiga kwa tauni, na kuwanyang'anya urithi, nami nitakufanya wewe kuwa taifa kubwa zaidi na lenye nguvu kuliko wao. Naye Musa akamwambia Bwana, Hapo Wamisri watalisikia (maana uliwapandisha watu hawa kwa uweza wako kutoka kati yao); nao watawambia wakaaji wa nchi hii; kwa maana wamesikia ya kwamba wewe Bwana uko miongoni mwa watu hawa, ya kwamba wewe Bwana umeonekana uso kwa uso, na kwamba wingu lako lasimama juu yao, na kwamba wewe unakwenda mbele yao mchana kwa nguzo ya wingu, na usiku kwa nguzo ya moto. Sasa ukiwaua watu hawa wote kama mtu mmoja, ndipo mataifa yaliyosikia sifa zako yatasema, "Kwa sababu Bwana hakuweza kuwaleta watu hawa katika nchi aliyowaapia, ndiyo maana amewaua jangwani." Na sasa, nakusihi, uache uweza wa Bwana wangu uwe mkuu, kama ulivyosema, ukisema, Bwana ni mvumilivu, mwenye rehema kuu, husamehe uovu na makosa, wala haachi bila kumwadhibu mwenye hatia, hutembelea uovu wa baba juu ya watoto hadi kizazi cha tatu na cha nne. Usamehe, nakusihi, uovu wa watu hawa sawasawa na ukuu wa rehema zako, kama vile ulivyosamehe watu hawa, tangu Misri hata sasa. Hesabu 14:5-19.

Historia iliyowakilishwa katika mistari hii ikawa ishara ya kibiblia iitwayo "siku ya kuchochewa." "Siku ya kuchochewa" inatajwa katika Zaburi tisini na tano, Yeremia thelathini na mbili na Waebrania tatu, lakini hatutazungumzia ishara hiyo kwa sasa. Kuna kanuni muhimu iliyobainishwa katika kifungu kilichotangulia ambayo inapaswa kutambuliwa. Kanuni hiyo pia inaonyeshwa na nabii Samweli, Lusifa, Ellen White, na bila shaka Musa katika kifungu hiki.

Wakamwambia, Tazama, umezeeka, nao wanao hawenendi katika njia zako; sasa utuwekee mfalme atuhukumu kama ilivyo kwa mataifa yote. Lakini neno hilo likamchukiza Samweli, waliposema, Tupe mfalme atuhukumu. Naye Samweli akaomba dua kwa Bwana. Na Bwana akamwambia Samweli, Sikiliza sauti ya watu katika yote wanayokuambia; kwa maana hawajakukataa wewe, bali wamenikataa mimi, nisitawale juu yao. Kulingana na matendo yao yote waliyoyafanya tangu siku nilipowatoa katika Misri hata leo, kwa kuniacha na kuwatumikia miungu mingine, ndivyo wanavyokutendea wewe pia. Sasa basi, wasikilize; lakini uwaonye sana, na uwaonyeshe desturi ya mfalme atakayewatawala. Naye Samweli akawaambia watu waliomwomba mfalme maneno yote ya Bwana. Akasema, Hivi ndivyo itakavyokuwa desturi ya mfalme atakayewatawala: Atawachukua wana wenu, na kuwateua kwa ajili yake mwenyewe, wawe watu wa magari yake ya vita, na wawe wapanda farasi wake;

na wengine watakimbia mbele ya magari yake. Na atajiwekea maakida wa maelfu, na maakida wa hamsini; nao atawafanya walime mashamba yake, na wavune mavuno yake, na wafanye vyombo vyake vya vita, na vifaa vya magari yake. Na atawachukua binti zenu wawe watengeneza marhamu, na wapishi, na waokaji. Na atachukua mashamba yenu, na mashamba yenu ya mizabibu, na mashamba yenu ya mizeituni, hata yaliyo bora, na kuwapa watumishi wake. Na atachukua sehemu ya kumi ya mbegu zenu, na ya mashamba yenu ya mizabibu, na kuwapa maafisa wake na watumishi wake. Na atawachukua watumishi wenu wa kiume na wa kike, na vijana wenu wazuri zaidi, na punda wenu, na kuwafanya wafanye kazi yake. Atachukua sehemu ya kumi ya kondoo wenu; nanyi mtakuwa watumwa wake. Nanyi mtalia siku hiyo kwa sababu ya mfalme mliyemchagua; lakini Bwana hatawasikia siku hiyo. Walakini watu wakakataa kuitii sauti ya Samweli; wakasema, La; bali tutakuwa na mfalme juu yetu; ili sisi nasi tuwe kama mataifa yote; na mfalme wetu atuhukumu, na atoke mbele yetu, na apigane vita vyetu. Naye Samweli akayasikia maneno yote ya watu, akayayarudia masikioni mwa Bwana. Na Bwana akamwambia Samweli, Wasikilize sauti yao, uwamweke mfalme. Naye Samweli akawaambia watu wa Israeli, Nendeni kila mtu mjini kwake. 1 Samweli 8:5-22.

Katika kifungu hiki Waisraeli wa kale walimkataa Mungu kuwa mfalme wao, na historia inaashiria wakati walipotangaza kwamba hawakuwa na mfalme ila Kaisari. Walikataa utawala wa Mungu, na wakasisitiza wapewe mfalme kutoka miongoni mwa watu wao wenyewe, lakini hatimaye wakatangaza kwamba mfalme wao alikuwa mfalme wa Kirumi. Mfalme wa Kirumi katika siku za mwisho ni Papa wa Roma.

Lakini wakapaza sauti, Mwondoe, mwondoe, msulubishe! Pilato akawaambia, Je, nimsulubishe Mfalme wenu? Makuhani wakuu wakajibu, Hatuna mfalme ila Kaisari. Yohana 19:15.

Kitendo cha kukataa utawala wa Mungu kilikuwa cha kuudhi na cha kumgusa binafsi sana kwa Samweli kiasi kwamba alikiona kama kukataliwa kwa wadhifa wake wa kinabii. Lakini Mungu alihakikisha kwamba Samweli aelewe kuwa kukataa kwao kulikuwa dhidi ya Mungu, si dhidi ya nabii. Katika vifungu hivi viwili vinavyowasilisha uhusiano wa kinabii wa Musa na Samweli na uasi wa Israeli wa kale, adhabu iliyofuatia uasi huo haikuwa mwisho wa Israeli wa kale. Bado kulikuwa na kundi lililowakilishwa na Yoshua na Kalebu ambalo lingeingia Nchi ya Ahadi, na katika simulizi ya Samweli, mwisho wa Israeli wa kale ulikuwa katika hitimisho la enzi ya wafalme wa Israeli, si mwanzo.

Musa alijadiliana na Mungu ili aendelee kufanya kazi na Waisraeli wa kale, kwa kuwa Musa alihoji kwamba kuhitimisha safari yao wakati huo kungepotosha historia takatifu ya ukombozi wa watu Wake na ahadi Yake ya kuwaongoza katika nchi ambayo Mungu alikuwa amemwahidi Abrahamu. Hoja hapa ni kwamba Mungu huchagua kuruhusu uasi utokee na uendelee Anapokusudia kutumia uasi huo kama ushuhuda wa ukweli.

Hali ya ghadhabu ya haki iliyodhihirishwa na Samuel ilidhihirishwa pia na Ellen White.

Sijawahi kuona kabla miongoni mwa watu wetu kujiridhisha nafsi kwa uthabiti na kutokutaka kukubali na kukiri nuru kama kulivyodhihirishwa huko Minneapolis. Nimeonyesha kwamba hakuna hata mmoja wa wale waliokumbatia roho iliyodhihirishwa katika mkutano ule ambaye

angepata tena nuru iliyo wazi ya kutambua thamani ya kweli iliyotumwa kwao kutoka mbinguni hadi watakaponyenyekea, wakashusha kiburi chao, na kukiri kwamba hawakuwa wanaongozwa na Roho wa Mungu, bali akili zao na mioyo yao zilikuwa zimejaa upendeleo. Bwana alitamani kuwakaribia, kuwabariki, na kuwaponya kutokana na kurudi nyuma kwao, lakini hawakutaka kusikiliza. Waliongozwa na roho ile ile iliyowachochea Kora, Dathani, na Abiramu. Wale wanaume wa Israeli walikuwa wameazimia kupinga ushahidi wote ambao ungetibitisha kwamba walikuwa wamekosea, nao waliendelea tu katika mwenendo wao wa uasi hata wengi wakavutwa mbali wakaungana nao.

Walikuwa akina nani hawa? Si wanyonge, si wasio na elimu, si wasio na nuru. Katika uasi huo kulikuwako wakuu mia mbili na hamsini, maarufu katika kusanyiko, wanaume mashuhuri. Ushuhuda wao ulikuwa nini? 'Kusanyiko lote ni watakatifu, kila mmoja wao, na Bwana yuko kati yao; kwa nini basi mnajikweza juu ya kusanyiko la Bwana?' [Hesabu 16:3]. Korah na wenzake walipoangamia chini ya hukumu ya Mungu, watu waliokuwa wamepotoshwa nao hawakuona mkono wa Bwana katika muujiza huu. Asubuhi iliyofuata kusanyiko lote wakawashutumua Musa na Haruni, 'Mmeiua watu wa Bwana' [mstari wa 41], na tauni ikawa juu ya kusanyiko, na zaidi ya elfu kumi na nne wakaangamia.

"Nilipokusudia kuondoka Minneapolis, malaika wa Bwana akasimama karibu nami na kusema: 'Si hivyo; Mungu ana kazi kwa ajili yako ya kuifanya mahali hapa. Watu wanarudia uasi wa Kora, Dathani na Abiramu. Nimekuweka katika nafasi yako ipasavyo, ambayo wale wasio katika nuru hawatatambua; hawatazingatia ushuhuda wako; lakini nitakuwa pamoja nawe; Neema Yangu na Nguvu Zangu zitakutegemeza. Si wewe wanayemdharau, bali wajumbe na ujumbe ninaoutuma kwa watu Wangu. Wameonyesha dharau kwa neno la Bwana. Shetani ameyapofusha macho yao na kupotosha hukumu yao; na isipokuwa kila nafsi itubu dhambi yao hii, uhuru huu usiotakaswa unaomkosea heshima Roho wa Mungu, watatembea gizani. Nitaiondoa kinara cha taa kutoka mahali pake, isipokuwa watubu na waongoke, ili niwaponye. Wamefifisha uoni wao wa kiroho. Hawataki Mungu adhihirishe Roho Wake na Nguvu Zake; maana wana roho ya dhihaka na chukizo kwa Neno Langu. Upuuzi, mzaha, ucheshi na utani hufanywa kila siku. Hawajayaweka mioyo yao kunitafuta. Wanatembea katika cheche za mwako wao wenyewe, na wasipotubu watalala katika huzuni. Hivi asema Bwana: Simama katika kituo chako cha wajibu; kwa maana Mimi nipo pamoja nawe, wala sitakuacha wala sitakupungukia.' Maneno haya kutoka kwa Mungu sijathubutu kuyapuuza." Nyaraka za 1888, 1067.

Dada White aliendana na msimamo wa Samuel na akaambiwa abaki pamoja na waasi na uasi wao na "asimame katika" "kituo" cha "wajibu" wake. Aliamriwa asimame katika kituo chake, baada ya yeye (nabii mwanamke) kuazimia kuwaacha waasi na uasi wao kwao wenyewe.

Kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza, ambayo ni sehemu kuu ya kanuni ya Alfa na Omega, inasisitiza kwamba wakati jambo linapotajwa kwa mara ya kwanza ni la umuhimu wa juu kabisa. Kuhusiana na mwanzo kabisa wa uasi wa Lusifa kulikuwa na ukweli kwamba kama Mungu angependa, alikuwa na nguvu zote zinazohitajika kumwangamiza Lusifa katika wazo lake la kwanza kabisa la ubinafsi lililotokana ndani ya akili ya Lusifa. Mungu angeweza kumwondoa Lusifa kutoka katika uumbaji, naye ana uwezo kwamba, kama angechagua kufanya hivyo,

angeweza kulifanya kwa namna ambayo hakuna malaika wengine wangejua hata kilichokuwa kimetokea. Bila shaka, hakufanya hivyo, kwa kuwa, pamoja na mambo mengine, ingekuwa ni kukanusha tabia Yake, lakini anamiliki nguvu za uumbaji ambazo zingemruhusu kufanya jambo hilo hilo. Lakini hakulifanya. Kwa uvumilivu aliruhusu uasi huo kuwa sehemu ya ushuhuda wa tabia Yake, sehemu ya ushuhuda wa mgogoro uliokuwa umeanza mbinguni na ambao hatimaye ungekuja duniani. Hivi ndivyo mazungumzo ya Musa yalivyowafanyia Waisraeli wa kale. Mungu aliruhusu kizazi cha waasi kife jangwani na akatumia historia hiyo kama mfano wa kibiblia ili kuendeleza kweli zilizohusiana na injili ya milele.

Vivyo hivyo ilivyokuwa kwa kukataliwa kwa Mungu kama mfalme katika siku za Samweli. Samweli aliagizwa aendelee kutekeleza wadhifa wake, licha ya msimamo wake binafsi na maarifa yake ya kinabii. Kipengele hiki cha uangalizi wa Mungu wa kinabii na kihistoria pia kinatambuliwa katika ujenzi upya wa hekalu baada ya uteka wa Babeli. Mungu alitabiri na kuongoza kila kipengele cha miaka sabini ya uteka: kurudi Yerusalemu, ujenzi upya wa Yerusalemu, hekalu, na barabara pamoja na kuta zake. Aliweka unabii wa nyakati uliobainisha ni lini wangeachiwa kutoka utekani. Alionyesha ni amri ngapi zingekuwapo ili kuashiria mwanzo wa miaka elfu mbili mia tatu. Alimtaja Koreshi kwa jina, mfalme wa kipagani ambaye angeanzisha mchakato huo kwa amri ya kwanza. Vipengele vyote vya kujenga upya Yerusalemu na hekalu vilibainishwa mahsusi, naye akawainua watu wenye haki na manabii ili kutekeleza kazi hiyo.

Licha ya ufahamu wa awali wa kinabii wa kimungu uliokuwa dhahiri na uingiliaji wake, uasi uliokuwa umepelekea utekwa huko Babeli ulikwishaleta kikomo kwa uwepo wake binafsi miongoni mwa watu wa Mungu. Utukufu wa Shekina haukurudi kamwe katika hekalu lililojengwa upya. Historia yote ilitumika kutoa muundo wa kinabii kwa historia ya mwisho wa ulimwengu, ijapokuwa hekalu hilo halikubarikiwa tena na uwepo wa Shekina katika Patakatifu pa Patakatifu. Kwa maana hiyo, hekalu lililojengwa upya lilikuwa ushuhuda si wa uwepo wa Mungu, bali wa uasi wa Israeli. Hata hivyo, manabii wa historia hiyo, kama vile Samweli na Dada White huko Minneapolis, waliendelea kutumika katika wadhifa wa kinabii.

Uasi wa Lusifa ndilo jambo la kwanza linalotajwa katika pambano kuu kati ya Kristo na Shetani, na Mungu aliruhusu uasi huo kuendelea kwa madhumuni Yake mwenyewe. Samweli, licha ya ghadhabu yake ya haki dhidi ya tamaa ya Israeli ya kuwa kama mataifa mengine, alielekezwa kushiriki katika kuwapaka mafuta wafalme wawili wa kwanza. Na manabii wa Mungu walishiriki katika kujenga upya hekalu la Mungu, hekalu ambalo kamwe halingekuwa tena na uwepo wa Shekina wa Mungu.

Wale wanaotumia “sahani za hadithi” zao dhidi ya Neno la kinabii, katika jaribio la kuficha uasi wa Uadventista mwaka 1863, na wanaochagua kujenga hoja zao juu ya mantiki kwamba kama kuna chochote kilichotokea vibaya mwaka 1863, nabii mwanamke angekipiga marufuku, wanapuuza kwa makusudi kanuni ya kwanza inayotambuliwa katika kutajwa kwa mara ya kwanza kabisa kwa uasi dhidi ya Mungu. Mungu huruhusu uasi kwa madhumuni yake mwenyewe, na akiamua manabii wake wabaki wasioegemea upande wowote au kunyamaza katika mauasi yanayoweza kujitokeza, hilo ni chaguo lake.

Tunapoanza kuzingatia mchakato wa majaribu kuanzia 1844 hadi 1863, uliowakilishwa kwa mfano na majaribu kumi ambayo Waisraeli wa kale walishindwa baada ya kuvuka Bahari ya Shamu, ni muhimu kuelewa ukweli huu wa kibiblia. Manabii wa Mungu hutenda kama manabii wake katika nyakati za utii na za kutotii, na wakati mwingine hawapingi masuala ambayo kwa juu juu yanaonekana kuwa mambo ambayo nabii angepaswa kuyapinga. Wakati mwingine wanafahamu waziwazi uasi huo lakini huzuiliwa, na nyakati nyingine Bwana huweka mkono wake juu ya macho yao kuhusu uasi huo. Mtazamo huo unapotambuliwa, mwaka 1863 huwa alama muhimu ya njia katika historia ya ufalme wa sita wa unabii wa Biblia, kwa pembe zote mbili: ya Uprotestanti na ya Ujamhuri.

Nimenena pia kwa njia ya manabii, nami nimezidisha maono, na nimetumia mifano kupitia huduma ya manabii. Hosea 12:10.